

[Startside](#) > ... > [Dine Rettigheder](#) > [Mindreåriges Rettigheder I Retssager](#) > Romania

Mindreåriges rettigheder i retssager

Indholdet er leveret af
Rumænien

Rumænien

1. Barnets rets- og handleevne

Rets- og handleevne (*capacitatea de folosință*) er personens evne til at have borgerlige rettigheder og pligter. Rets- og handleevnen begynder, når personen fødes, og slutter, når vedkommende dør.

Handleevne (*capacitatea de exercițiu*) er personens mulighed for selvstændigt at indgå civilretlige retshandler. Den fulde handleevne begynder, når personen fylder 18 år.

Mindreårige kan også opnå fuld handleevne gennem ægteskab.

Retten for forældremyndighed (*instanța de tutelă*) kan, hvis der er rimelige grunde til det, fastslå, at mindreårige, der er fyldt 16 år, har fuld handleevne. Med henblik herpå vil den mindreåriges forældre eller værger også blive hørt, hvis det er relevant, under hensyntagen til udtalelsen fra familierådet.

Mindreårige, der er fyldt 14 år, har begrænset handleevne.

Retshandler, der foretages af en person med begrænset handleevne, indgås af denne person med samtykke fra forældrene eller i givet fald dennes værge og i de tilfælde, der er fastsat ved lov, også med en eventuel udtalelse fra familierådet og med tilladelse fra forældremyndighedsretten.

Fysiske personer, der ikke har handleevne (mindreårige under 14 år, personer, der er omfattet af særlige værgemål), repræsenteres af en retlig repræsentant.

I straffesager er mindreårige under 14 år ikke strafferetligt ansvarlige. Mindreårige mellem 14 og 16 år er kun strafferetligt ansvarlige, hvis det kan bevises, at de har begået handlingen med fuld dømmekraft, mens mindreårige, der er fyldt 16 år, er strafferetligt ansvarlige efter loven.

En ikkefrihedsberøvende pædagogisk foranstaltning træffes over for en mindreårig, der var mellem 14 og 18 år, da lovovertrædelsen blev begået. Der kan træffes en pædagogisk frihedsberøvende foranstaltning over for en mindreårig mellem 14 og 18 år i følgende tilfælde:

1. hvis personen har begået en anden lovovertrædelse, for hvilken en pædagogisk foranstaltning er blevet anvendt og fuldbyrdet, eller hvis fuldbyrdelsen heraf blev påbegyndt inden lovovertrædelsen, for hvilken personen retsforfølges, blev begået
2. hvis straffen, der er fastsat ved lov for den begåede lovovertrædelse, er fængsel i syv år eller derover eller livsvarigt fængsel.

2. Adgang til tilpassede procedurer Særlige mekanismer og procedurer til støtte af børn

Børne- og familieretten i Braşov (*Tribunalul pentru Minori și Familie Braşov*) er den eneste specialiserede domstol af denne type i Rumænien.

Den specialiserede domstol har kompetence til at behandle både straffesager (hvor mindst en af de tiltalte eller

en af de skadelidte/civile parter er mindreårige) og civile sager (tvister om anbringelse og adoption).

Med hensyn til stedlig kompetence har børne- og familieretten i Braşov kompetence i Braşov-distriktet, mens andre sager vedrørende mindreårige behandles af de almindelige domstole.

For så vidt angår børneofre ligger ansvaret for vurdering og ydelse af støtte- og beskyttelsestjenester hos de specialiserede afdelinger i generaldirektoratet for social bistand og børnebeskyttelse (*Direc iile Generale de Asisten a Socială  i Protec ie a Copilului*), der er ansvarlige for at gribe ind i tilfælde af misbrug, vanrøgt, menneskehandel, migration og hjemsendelse ifølge lov nr. 272/2004 om beskyttelse og fremme af børns rettigheder og regeringens afgørelse nr. 49/2011 om godkendelse af rammemetoden for forebyggelse og indgriben med tværfaglige teams og netværk i tilfælde af børnevold og vold i hjemmet og metoden for tværfaglig og interinstitutionel indgriben i sager, der involverer udnyttede børn og børn i risiko for arbejdsmæssig udnyttelse, børn, der er ofre for menneskehandel, og rumænske migrantbørn, der er ofre for andre former for overgreb i andre stater.

I 2020 blev der under justitsministeriet nedsat en arbejdsgruppe om spørgsmål vedrørende ofre (*Ministerul Justi iei*). Blandt de vigtigste mål, som arbejdsgruppen arbejder hen imod, er følgende: oprettelse af særlige afh ringslokaler for mindreårige, specialiseret uddannelse af fagfolk i håndtering af forskellige former for kriminalitet og ofre, oprettelse af et uformelt netværk af fagfolk med ansvar for håndtering af ofre for seksuel kriminalitet og forbedring af kriminaltekniske tjenester for ofre for kriminalitet.

Red Barnet Rumænien (*Salva i Copiii Rom nia*)  bnede i samarbejde med generaldirektoratet for social bistand og børnebeskyttelse sektor 6 (*Direc ia Generală de Asisten a Socială  i Protec ia Copilului Sector 6*) i Bukarest det første Barnahus-pilotcenter for børn, der er ofre for seksuelt misbrug og ekstrem vold i hjemmet. Centret er baseret på Barnahus' integrerede model for komplekse tjenester, psykologisk og lægelig vurdering, høring og beskyttelse af børn, der er ofre for seksuelt misbrug og ekstrem vold i hjemmet.

Anklagemyndigheden ved kassationsdomstolen (* nalta Curte de Casa ie  i Justi ie*) startede i samarbejde med Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA), justitsministeriet og generaldirektoratet for social bistand og børnebeskyttelse allerede i begyndelsen af 2022 et projekt med det overordnede mål at sikre et effektivt, tilgængeligt og kvalitativt strafferetligt system for børn, der er ofre for kriminalitet og hadforbrydelser. Projektets arbejde omfatter renovering, indretning og udrustning af 35 afh ringslokaler for mindreårige, udvikling af to tematiske analyser af situationen med hensyn til hadforbrydelser og situationen med hensyn til børn, der er ofre for kriminalitet, udvikling af vejledninger (identifikation og retsforfølgning af hadforbrydelser/afhøring af mindreårige ofre og retsforfølgning af forbrydelser mod dem) og tilvejebringelse af specialiseret uddannelse til anklagere og andre faggrupper for at forbedre kendskabet til og bevidstheden om behovene hos ofre for hadforbrydelser og børn, der er ofre for kriminalitet, herunder dem, der tilhører romamindretallet.

I forbindelse med gennemførelsen af det foruddefinerede projekt for faglig uddannelse af retsvæsenets aktører og kapacitetsopbygning stiller det øverste retsråd (*Consiliul Superior al Magistraturii*) i øjeblikket 47 retslokaler til rådighed for mindreårige i domstole landet over i overensstemmelse med internationale standarder for afhøring af mindreårige.

Samtidig fastsætter strafferetsplejeloven (*Codul de procedur  penal *), at den strafferetlige anklagemyndighed kan træffe afgørelse om de beskyttelsesforanstaltninger, der er fastsat ved lov over for den skadelidte, med henblik på at beskytte den skadelidtes privatliv eller værdighed, eller hvis gerningsmandens løsladelse eller flugt kan bringe den skadelidtes privatliv eller værdighed i fare eller forvolde ham eller hende skade, uanset skadens art og omfang . Børn, ofre, der er afhængige af gerningsmanden, ofre for terrorisme, organiseret kriminalitet, menneskehandel, vold, der har fundet sted i et nært forhold, seksuel vold og udnyttelse, ofre for hadforbrydelser, forskelsbehandling og fordomme, der navnlig kan vedrøre deres personlige karakteristika, personer med handicap og ofre, der har lidt betydelig skade på grund af lovovertrædelsens alvor, formodes at være sårbare.

Strafferetsplejeloven indeholder også bestemmelser om afhøring af mindreårige.

Strafferetsplejeloven bestemmer således, at afhøringen af den skadelidte og vidner, der er mindreårige under 14 år, finder sted under overværelse af en af deres forældre, en værge eller en person eller repræsentant for den institution, der varetager barnets opdragelse og uddannelse, og under tilstedeværelse af en psykolog, der er

udpeget af retsinstansen. Psykologen yder ekspertrådgivning til den mindreårige under hele retssagen.

Når der er tale om skadelidte, for hvem der er fastsat særlige behov for beskyttelse efter loven, træffer retsinstansen afgørelse om en eller flere af følgende foranstaltninger, uden at dette berører en korrekt afvikling af sagen eller parternes rettigheder og interesser:

1. Afhøringen af dem foregår i lokaler, der er indrettet til dette formål.
2. Afhøringen af dem sker gennem eller under tilstedeværelse af en psykolog eller anden specialist i rådgivning af ofre.
3. Afhøringen og eventuelle senere afhøringer foretages af den samme person, hvis det er muligt, og hvis den dømmende myndighed finder, at dette ikke påvirker den korrekte afvikling af sagen eller parternes rettigheder og interesser.
4. Afhøringen af dem foregår via videokonference eller andre tekniske kommunikationsmidler på det sted, hvor de er omfattet af den midlertidige foranstaltning om beskyttende indkvartering.

Afhøringen og eventuelle yderligere afhøringer, som de strafferetlige efterforskningsorganer foretager af skadelidte, der har været ofre for mishandling af mindreårige, vold i hjemmet, menneskehandel og udnyttelse af sårbare personer, krænkelse af seksuel frihed og integritet osv. samt i andre tilfælde, hvor det på grund af omstændighederne ved lovovertrædelsen anses for nødvendigt, udføres kun af en person af samme køn som den skadelidte. Hvis dette ikke er muligt, og uden at det berører en korrekt afvikling af sagen eller parternes rettigheder og interesser, kan den skadelidte afhøres en eller flere gange af en person, der ikke er af samme køn som den skadelidte, med samtykke fra advokaten og en psykolog eller anden specialist, der rådgiver skadelidte.

I henhold til strafferetsplejeloven behandles sager, der involverer mindreårige skadelidte, ofre for mishandling af mindreårige, vold i hjemmet, menneskehandel og udnyttelse af sårbare personer, forbrydelser mod seksuel frihed og integritet osv., som en hastesag og som en prioritet. Når den skadelidte er mindreårig under 16 år og er offer for mishandling af mindreårige, vold i hjemmet, menneskehandel og udnyttelse af sårbare personer, krænkelse af seksuel frihed og integritet osv., vil retten, hvis den finder, at behandlingen af visse beviser kan have en negativ indvirkning på dem, træffe afgørelse om, at den mindreårige bliver fjernet fra retsmødet.

Samtidig bestemmer strafferetsplejeloven, at en mindreårig kun kan anholdes og varetægtsfængsles, hvis de virkninger, som frihedsberøvelsen vil have for den mindreåriges personlighed og udvikling, ikke er uforholdsmæssige i forhold til det formål, der søges opnået med foranstaltningen.

Varigheden af varetægtsfængslingen fastsættes under hensyntagen til den tiltaltes alder fra den dag, hvor foranstaltningen træffes, forlænges eller opretholdes.

Den civile lovbog (*Codul civil*) bestemmer, at det i forbindelse med administrative eller retslige procedurer, der vedrører et barn, er obligatorisk at høre et barn, der er fyldt 10 år. Et barn under 10 år kan dog også høres, hvis den kompetente myndighed finder det nødvendigt for at træffe afgørelse i sagen. Retten til at blive hørt indebærer, at barnet har mulighed for at anmode om og modtage alle oplysninger afhængigt af dets alder, give udtryk for sin mening og blive informeret om de konsekvenser, som dette kan have, hvis det accepteres, og om konsekvenserne af enhver afgørelse, der vedrører barnet. Der vil blive taget hensyn til barnets mening i forhold til dets alder og modenhed.

3. Uddannelse af fagfolk

Det øverste retsråd gennemfører som projektiværksætter i samarbejde med det nationale retsinstitut (*Institutul Național al Magistraturii*), den nationale skole for retspersonale og den norske domstolsforvaltning projektet "Uddannelse af dommere og anklagere og kapacitetsopbygning", der finansieres af programmet for retlige anliggender og den norske finansieringsmekanisme (NFM) 2014-2021.

Som led i dette projekt meddelte det øverste retsråd og det nationale retsinstitut, at der ville blive iværksat en procedure for udvælgelse af en ekspert med henblik på at udvikle et langsigtet uddannelsesprogram inden for *teknik til afhøring af mindreårige (børnevenlig retspleje) – civile aspekter*. Eksperten vil blive udvalgt blandt de eksperter, der er udvalgt som uddannelsespersonale til uddannelsesaktiviteter i forbindelse med *teknikker til afhøring af mindreårige*, som organiseres inden for rammerne af projektet med særligt fokus på romabefolkningens særlige forhold.

Resultatet vil være et nyttigt redskab for det nationale retsinstitut til langsigtet videreuddannelse af dommere og anklagere i teknikker til afhøring af mindreårige, både i civil- og strafferetlige procedurer, og vil danne grundlag for en ensartet tilgang set ud fra national og europæisk praksis.

Det langsigtede uddannelsesprogram (læseplanen) for teknikker til afhøring af mindreårige (børnevenlig retspleje) vil blive udviklet med henblik på at yde praktisk støtte til uddannelsespersonalet ved det nationale retsinstitut, navnlig for at sikre en ensartet tilgang til afhøring af mindreårige med henblik på at fremme børnevenlig retspleje som en af grundpillerne i det rumænske retssystem ved at indføre teknikker til afhøring af børn.

4. Adgang til retsmidler

Der gælder ingen særlige bestemmelser for mindreårige.

I civile sager kan parter i sagen, der har en begrundet interesse heri, samt i tilfælde, der er fastsat ved lov, andre organer eller personer, der er utilfredse med retsafgørelsen, appellere den. Anklageren har mulighed for at påklage retsafgørelser, når det er nødvendigt, for at forsvare rettigheder, friheder og legitime interesser for mindreårige, personer, der modtager juridisk rådgivning eller er omfattet af særlige værgemål, og forsvundne personer samt i andre tilfælde, der udtrykkeligt er fastsat ved lov.

I straffesager er retshjælp obligatorisk, når den mistænkte eller tiltalte er mindreårig. Retshjælp til den skadelidte er obligatorisk, når vedkommende ikke har handleevne eller begrænset handleevne, og når den skadelidte er offer for lovovertrædelser i form af mishandling af mindreårige, vold i hjemmet, menneskehandel og udnyttelse af sårbare personer, krænkelser af seksuel frihed og integritet osv.

5. Adoption

Adoption er den retlige transaktion, der skaber et slægtskabsforhold mellem adoptanten og den adopterede samt familiemæssige bånd mellem den adopterede og adoptantens slægtninge.

Adoptionen sker på grundlag af samtlige følgende principper: barnets tarv, behovet for at sikre barnets opdragelse og uddannelse i et familiemæssigt miljø, kontinuiteten i barnets opdragelse og uddannelse under hensyntagen til dets etniske, sproglige, religiøse og kulturelle oprindelse og hensigtsmæssigheden af enhver handling i forbindelse med adoptionsproceduren.

Adoptionsproceduren er reguleret i den civile lovbog (artikel 451-482).

■ Sidste opdatering: 22/05/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.